YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

3 päivänä huhtikuuta 2008 *

Asiassa C-187/07,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Rechtbank Zutphen (Alankomaat) on esittänyt 19.2.2007 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.4.2007, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasiassa, jossa vastaajana on

Dirk Endendijk,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja U. Lõhmus sekä tuomarit P. Lindh ja A. Arabadjiev (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: Y. Bot,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 9.1.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Dirk Endendijk, edustajanaan advocaat J. T. A. M. Mierlo,

– Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. Wissels ja D. J. M. de Grave,

– Belgian hallitus, asiamiehenään A. Hubert,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään V. Kontolaimos ja S. Charitaki,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään F. Erlbacher ja M. van Heezik,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista 19.11.1991 annetussa neuvoston direktiivissä 91/629/ETY (EYVL L 340, s. 28), sellaisena kuin se on muutettuna 24.2.1997 tehdyllä komission päätöksellä 97/182/EY (EYVL L 76, s. 30; jäljempänä muutettu direktiivi 91/629), tarkoitetun ilmaisun ”kytkeä” (aanbinden) tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty rikosasiassa, joka on pantu vireille Endendijkiä vastaan siitä syystä, että tämä oli pitänyt lokakuussa 2005 vasikoita kytkettyinä olosuhteissa, jotka eivät vastanneet muutetun direktiivin 91/629 liitteessä olevan 8 kohdan ensimmäisen virkkeen vaatimuksia.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

3 Direktiivin 91/629 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että vasikoita on pidettävä yhteiskarsinoissa tai niiden on oltava kukin omassa karsinassaan tai ”kytkettynä pilttuussa.” Tätä säännöstä sovelletaan äskettäin rakennettuihin tai uudistettuihin tiloihin 1.1.1994 alkaen.

4 Direktiivin 91/629 muuttamisesta 20.1.1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/2/EY (EYVL L 25, s. 24) ei muutettu muodollisesti tätä säännöstä, mutta sillä otettiin direktiivin 91/629 3 artiklaan uusi 3 kohta, jossa säädetään seuraavaa:

”Seuraavia säännöksiä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1998 kaikkiin uusiin tai uudistettuihin tuotantotiloihin sekä kyseisen päivän jälkeen ensimmäistä kertaa käyttöön otettaviin tiloihin:

a) vasikoita ei saa pitää yksittäiskarsinassa niiden saavutettua kahdeksan viikon iän, ellei eläinlääkäri ole varmistanut niiden terveydentilan tai käyttäytymisen edellyttä?vä?n niiden eristämistä hoidon takia. – –

––”

5 Direktiivin 91/629 liitteessä, sellaisena kuin se oli alkuperäisessä muodossaan, olevassa 8 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Jos vasikat pidetään kytkettynä, kytkyt ei saa vahingoittaa niitä ja se on tarkastettava säännöllisesti ja säädettävä tarvittaessa sopivaksi ja mukavaksi. Kunkin kytkyen on oltava riittävän pitkä, jotta eläin voi liikkua 7 [kohdan] [eli laskeutua makuulle, levätä, nousta makuulta ja puhdistautua vaivatta sekä nähdä muita vasikoita] mukaisesti. Kytkyen on oltava sellainen, että se estää mahdollisimman tehokkaasti kuristumisen ja vahingoittumisen.”

6 Päätöksen 97/182 viidennessä perustelukappaleessa todetaan, että

”vasikoiden kytkeminen aiheuttaa ongelmia; tästä syystä yksittäiskarsinoissa olevia vasikoita ei saisi kytkeä ja yhteiskarsinoissa olevat vasikat saa kytkeä vain lyhyeksi aikaa maidon antamisen ajaksi”.

7 Päätöksellä 97/182 muutettiin direktiivin 91/629 liitettä siten, että siinä korvataan liitteessä oleva 8 kohta seuraavalla sanamuodolla:

”Vasikoita ei saa pitää kytkettyinä, lukuun ottamatta yhteiskarsinoissa olevia vasikoita, jotka saadaan kytkeä enintään tunniksi kerrallaan maidon tai maidonkorvikkeen

antamisen ajaksi. Kun kytkyitä käytetään, ne eivät saa aiheuttaa vahinkoa vasikoille ja ne on tarkastettava säännöllisesti ja säädettävä tarvittaessa sopiviksi ja mukaviksi. Kytkyen on oltava sellainen, että se estää mahdollisimman tehokkaasti kuristumisen ja vahingoittumisen, ja sen on sallittava vasikan liikkuminen 7 kohdan [eli laskeutua makuulle, levätä, nousta makuulta ja puhdistautua vaivatta] mukaisesti."

Kansallinen säännöstö

8 Vasikoista tehtyyn päätökseen (Kalverenbesluit; Staatsblad 1994, nro 576) ei sisälly käsitteen "kytkeä" määritelmää. Sen 3 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

"Yksittäiskarsinoissa olevia vasikoita ja yli kahdeksan viikon ikäisiä lihamulleiksi kasvatettavia vasikoita ei saada pitää kytkettyinä."

9 Päätöksen perusteluissa todetaan tältä osin, että kieltoa, jonka mukaan yksittäiskarsinoissaan olevia vasikoita ei saa pitää kytkettyinä, sovelletaan "kaikkiin vasikoiden ryhmiin".

10 Vasikoista tehtyä päätöstä muutettiin 22.9.1997 tehdyllä ja 31.12.1997 voimaan tulleella päätöksellä (Staatsblad 1997, nro 478) komission päätöksellä 97/182 tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi. Sen 2 §:n 1 momentissa säädetään siitä alkaen seuraavaa:

"Vasikoita saadaan pitää ainoastaan [muutetun direktiivin 91/629] liitteessä olevan 8 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisissa olosuhteissa."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

11 Endendijkiä, joka on alankomaalainen karjankasvattaja, syytetään siitä, että hän oli pitänyt lokakuussa 2005 25:tä vasikkaa kytkettyinä karsinoissa muutetun direktiivin 91/629 liitteessä olevan 8 kohdan ensimmäisen virkkeen vastaisesti.

12 Endendijk esitti ennakkoratkaisupyynnön esittäneessä tuomioistuimessa, että pinta-alaltaan 2,50 x 1,20 metrin katettuihin karsinoihin sijoitetut vasikat oli kytketty kaulasta noin 3 metrin pituisella köydellä ja että niitä ei voitu täten katsoa pidetyn kytkettyinä muutetun direktiivin 91/629 liitteessä olevan 8 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla.

13 Tällaisissa olosuhteissa Rechtbank Zutphen päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Kuinka [muutetussa] direktiivissä 91/629 olevaa kytkemisen käsitettä on tulkittava?

2) Onko kytkemiseen käytetyn välineen materiaalilla ja pituudella sekä kytkemisen tarkoituksella merkitystä tältä osin?”

Ennakkoratkaisukysymykset

14 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen kahden kysymyksen limittäisyyden takia niihin on syytä vastata yhdessä.

15 Aluksi on todettava, että sanan ”kytkeä” merkityksen määrittelemiseksi on viitattava silloin, kun tätä ilmaisua ei ole määritelty muutetussa direktiivissä 91/629, ilmaisun yleiseen ja yleisesti hyväksyttyyn merkitykseen (asia 349/85, Tanska v. komissio, tuomio 27.1.1988, Kok. 1988, s. 169, 9 kohta ja asia C-164/98 P, DIR International Film ym. v. komissio, tuomio 27.1.2000, Kok. 2000, s. I-447, 26 kohta).

16 Tämän jälkeen on todettava, että muutetussa direktiivissä 91/629 kielletään nimenomaisesti kytkemästä yksittäiskarsinassa olevia vasikoita. Päätöksen 97/182 viidennessä perustelukappaleessa täsmennetään tältä osin, että ”yksittäiskarsinoissa olevia vasikoita ei saisi kytkeä”, ja tämä toistetaan muutetun direktiivin 91/629 liitteessä olevassa 8 kohdassa.

17 Edellä mainitussa 8 kohdassa säädetään, kuten tämän tuomion 7 kohdassa on todettu, että ”vasikoita ei saa pitää kytkettyinä, lukuun ottamatta yhteiskarsinoissa olevia vasikoita, jotka saadaan kytkeä enintään tunniksi kerrallaan maidon tai maidonkorvikkeen antamisen ajaksi – –”.

18 Näin ollen ei voida hyväksyä tulkintaa, jonka mukaan noin 3 metrin lieassa, joka mahdollistaa tietyn liikkumisvapauden, pidetyt vasikat eivät ole kytkettyinä, koska tämä liikkumisvapaus vastaa muutetun direktiivin 91/629 artiklan vaatimuksia.

19 Yhtäältä nimittäin sekä muutetun direktiivin 91/629 3 artiklan 3 kohdan ja kyseisen direktiivin liitteessä olevan 8 kohdan sanamuodosta seuraa, että mahdollisuus kytkeä vasikoita koskee ainoastaan yhteiskarsinoissa olevia vasikoita eikä yksittäiskarsinoissa olevia vasikoita, joiden osalta kielto on ehdoton. Koska pääasiassa pidetystä istunnosta laaditussa pöytäkirjassa viitataan ainoastaan yksittäiskarsinoissa oleviin vasikoihin, mahdollisuus pitää vasikoita kytkettyinä ei tule tässä asiassa ollenkaan kysymykseen.

20 Toisaalta on sitä paitsi viitattava siihen, että vasikoita saadaan pitää vain poikkeuksellisesti kytkettyinä, sillä kytkettynä pitäminen on mahdollista enintään tunnin ajan silloin, kun niille annetaan maitoa. Vasikat saavat siten olla poikkeuksellisesti kytkettyinä ainoastaan näiden lyhyiden ajanjaksojen aikana yksistään sillä ehdolla, että ne ovat kytkettyinä sellaisissa olosuhteissa, joissa niiden liikkumisvapaus on taattu siten, että ne voivat laskeutua makuulle, levätä, nousta makuulta ja puhdistautua vaivatta. Pääasian vastaajan sen osoittamiseksi esittämät seikat, että hänen eläimiään ei pidetä kytkettyinä, ovat juuri niitä, joista eläinten on päästävä osalliseksi silloin, kun ne ovat poikkeuksellisesti kytkettyinä – mikä on mahdollista ainoastaan yhteiskarsinoissa olevien vasikoiden kohdalla – ja mistä ei ole kyse pääasian kantajan tapauksessa.

21 Mitä sitten tulee siihen, että direktiivin 91/629 liitteessä olevassa 8 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna, hollanninkielisessä versiossa viitataan kytkyen metalliseen luonteeseen käyttämällä sanaa ”ketjut” (kettingen), on todettava ensinnäkin, että tällä ei muuteta tässä säännöksessä säädetyn sellaisen poikkeuksen soveltamisalaa, jota sovelletaan ainoastaan yhteiskarsinassa oleviin vasikoihin maidon antamisen aikana, mistä ei ollut kysymys vastaajan vasikoiden osalta, koska niitä pidettiin ennakkoratkaisupyynnön mukaan yksittäiskarsinoissa.

22 Toiseksi on todettava, että missään tapauksessa kysymyksessä olevaa ilmaisua ei voida tutkia pelkästään tämän kohdan hollanninkielisen version perusteella, koska yhteisön oikeussääntöjä on tulkittava ja sovellettava yhtenäisesti ottaen huomioon kaikilla Euroopan yhteisön virallisilla kielillä laaditut versiot (ks. asia C-449/93,

Rockfon, tuomio 7.12.1995, Kok. 1995, s. I-4291, 28 kohta; asia C-296/95, EMU Tabac ym., tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1605, 36 kohta ja asia C-280/04, Jyske Finans, tuomio 8.12.2005, Kok. 2005, s. I-10683, 31 kohta.

23 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jossakin kieliversiossa käytettyä yhteisön säännöksen sanamuotoa ei voida käyttää tämän säännöksen ainoana tulkintaperusteena, eikä sille voida antaa tältä osin etusijaa muihin kieliversioihin nähden. Tällainen lähestymistapa ei vastaisi yhteisön oikeuden yhtenäisen tulkinnan vaatimusta (ks. asia C-149/97, Institute of the Motor Industry, tuomio 12.11.1998, Kok. 1998, s. I-7053, 16 kohta).

24 Yhteisön säädöksen erikielisten versioiden poiketessa toisistaan kyseessä olevaa säännöstä on siis tulkittava sen lainsäädännön yleisen systematiikan ja tavoitteen mukaan, jonka osa säännös on (asia C-437/97, EKW ja Wein & Co., tuomio 9.3.2000, Kok. 2000, s. I-1157, 42 kohta ja asia C-1/02, Borgmann, tuomio 1.4.2004, Kok. 2004, s. I-3219, 25 kohta).

25 Tässä on todettava, että muutetun direktiivin 91/629 liitteessä olevan 8 kohdan kaikissa muissa kieliversioissa paitsi hollanninkielisessä versiossa käytetään yleistä ilmaisua. Siten saksankielisessä versiossa käytetään ilmaisua ”Anbindevorrichtung” (kytkösmekanismi), englanninkielisessä sanaa ”tether” (lieka), ranskankielisessä versiossa sanaa ”attache” (kytkyt) ja italiankielisessä versiossa ilmaisua ”attacco” (kytkyt). Yleisen ilmaisun käyttäminen on mitä loogisinta, kun otetaan huomioon ensin tämän tuomion 16 kohdassa mieliin palautettu kattava kielto ja sitten muutetussa direktiivissä 91/629 vaadittu eläinten mukavuus silloin, kun poikkeuksellisesti poiketaan eläinten kytkettynä pitämistä koskevasta kiellosta tämän tuomion 17 kohdassa olevien edellytysten mukaisesti. Ilmaisu ”ketju” osoittautuu siten olevan ristiriidassa yhteisön lainsäätäjän tavoitteen kanssa.

26 Esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin on siis vastattava siten, että vasikka on kytkettynä muutetussa direktiivissä 91/629 tarkoitetulla tavalla silloin, kun sitä pidetään lieassa siitä riippumatta, minkälainen tämä lieka on, minkä pituinen se on ja miksi eläintä pidetään kytkettynä.

Oikeudenkäyntikulut

27 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Vasikka on kytkettynä vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista 19.11.1991 annetussa neuvoston direktiivissä 91/629/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 24.2.1997 tehdyllä komission päätöksellä 97/182/EY, tarkoitetulla tavalla silloin, kun sitä pidetään lieassa siitä riippumatta, minkälainen tämä lieka on, minkä pituinen se on ja miksi eläintä pidetään kytkettynä.

Allekirjoitukset